

30 anys d'ACAT

El 1974, un pastor protestant italià, Tulio Vinay, va llançar una crida contra les tortures que es practicaven al Sud del Vietnam. Dues dones protestants franceses, Hélène Engel i Édith du Tertre, es van sentir colpides pel seu testimoniatge i decidiren fer alguna cosa pels torturats: fundaren l'ACAT (Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura).

Efectivament, el mateix any, van passar a l'acció anant a trobar Amnistia i unint-se al seu treball de divulgació i enviament de crides urgents a favor de presos torturats, les quals passaren a ser encapçalades per Amnistia i ACAT. El 1975 les dues organitzacions es dissocien de mutu acord.

Hélène Engel i Édith du Tertre estaven convençudes que, per a lluitar contra la tortura, era bo i eficaç ajuntar acció i pregària. Creient en la força de l'esperit, la força de l'espiritualitat, la força de la pregària, l'ACAT va unir els seguidors dels corrents religiosos majoritaris de l'Europa d'aquell moment, és a dir, va néixer ecumènica.

La base comuna de totes les associacions ACAT que actualment es troben en 30 països del món, és la Declaració Universal dels Drets Humans del 1948. Guy Aurenche, President de l'ACAT França del 1975 al 1983, deia en el diari "La Croix" del dissabte 4 de desembre de 2004: "... el límit del dret és la justícia. Però més enllà del dret hi ha el perdó". Jo diria potser misericòrdia i compassió, no en el sentit de sentir-se superior al botxí o a la víctima, sinó de sentir-se'n germà. Misericòrdia i compassió no suposen impunitat, però poden portar a un camí de respecte de la dignitat humana que porti cap a la seva recuperació.

Actualment, la tortura torna a justificar-se en molts països i fins i tot es practica en nom de Déu. Potser no és estrany, en un món on el que més atrau és el déu Força, el déu Poder, el déu Diner. Gràcies a totes les ACAT del món, però, un centenar de persones són salvades cada any i moltes altres veuen les seves condicions penitenciàries considerablement millorades.

Així és que l'ACAT continua la seva lluita amb l'esperança, i per a molts la certesa, que l'abolició de la tortura i de la pena capital va en la direcció de l'evolució humana, que té com a meta, a llarg termini, l'espiritualització i divinització del món.

Plena d'aquesta esperança i amb el goig de veure que creix el nombre dels convençuts que la tortura i la pena de mort són un flagell de la humanitat i no resolen els problemes, l'ACAT França, que té uns deu mil afiliats, ha celebrat el seu trentè aniversari durant tot l'any 2004 i de manera especial els dies 3 i 4 de desembre a París: hi foren presents representants de totes les ACAT del món. L'acte central va tenir lloc a la catedral de Notre Dame plena de gom a gom. Presidien Mgr Emmanuel Adamakis, President de l'Assemblea dels bisbes ortodoxos de França, Jean-Arnold de Clermont, President de la Federació de Protestants de França i Jean-Pierre Ricard, Arquebisbe de Bordeus i President de la Conferència Episcopal de França. Un dels moments més emocionants de l'acte va ser la desfilada en silenci, per la nau central de

l'església, d'un representant de cada ACAT nacional portant una pancarta amb el nom del seu país.

L'endemà, al llarg del dia, al Palau de la UNESCO, conferències d'anàlisi, al matí, sota el tema "l'ACAT davant de la tortura en el món"; a càrrec de professors, historiadors, psicoterapeutes, advocats de França, Bèlgica, Togo, Brasil, Burkina Faso.

A la tarda, Emmanuel Decaux, doctor en dret de la Universitat de París, membre de la sotscomissió de drets humans de Nacions Unides, Marc Neve, del CPT (Comitè Europeu per la Prevenció de la Tortura) i Eric Sottas, Director de l'Organització mundial contra la Tortura (OMCT) van debatre sobre: "un món sense tortura: una utopia?"

Més tard, Paolo Ricca, pastor de l'Església valdense d'Itàlia, professor a la universitat benedictina Sant'Anselmo de Roma i Paul Valadier, jesuïta, doctor en filosofia i teologia, parlaren sobre l'especificitat cristiana de l'ACAT.

S'acabà, a la nit, amb un concert de l'Orquestra per la Pau amb la presència i l'actuació del seu fundador, el pianista, argentí ex torturat i detingut durant 6 anys, Miguel Ángel Estrella, per a l'alliberament del qual l'ACAT va lluitar molt.

Naturalment la més gran celebració tindrà lloc quan l'ACAT ja hagi esdevingut innecessària. Això serà quan la societat civil rebutgi majoritàriament i pública la tortura i la pena de mort. Per aconseguir-ho, una de les tasques que s'imposa l'ACAT és la sensibilització, especialment, de les comunitats cristianes, sobre el tema de la tortura, promovent actes que portin a la reflexió i al debat.

La nostra ACAT va néixer el 1987 i compta amb 250 membres a tot l'Estat (dels quals 200 a Catalunya). És, doncs, petita. Però la seva força no és petita tenint en compte que pertany a la FI.ACAT (Federació Internacional de les ACAT) i gràcies a això els seus informes poden arribar a Nacions Unides i al Consell d'Europa. De totes maneres, seria bo, per als Drets Humans de casa nostra i d'arreu, que la nostra ACAT creixés a partir de la conscienciació activa dels cristians i arribés a tenir la proporció de membres de l'ACAT França, és a dir, més mils de membres. Potser algun dia...

Montserrat Bonhora i Mateu
Vicepresidenta

ACAT (Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura)
Anglí, 55 – 08017 Barcelona
Tel.: 203 89 15 / Fax: 93 203 48 30
acat@pangea.org / <http://acat.pangea.org>